

84. Latvijas Universitātes
starptautiskā zinātniskā
konference 2026

LATVIJAS
UNIVERSITĀTE

Matemātiķis ar mākslinieka dvēseli – Edgars Lejnietis

B.Sci.soc. Ieva Hadkevica

Pētījuma mērķis

Aktualizēt un iepazīstināt sabiedrību ar personām, kuras ieņēma nozīmīgu lomu Latvijas Universitātes dibināšanā un izveidošanā.

Pētījuma metode

Biogrāfiskā metode.

Pētījuma kopsavilkums

Ievērojamais latviešu matemātiķis, pedagogs un Latvijas Universitātes (LU) līdzdibinātājs Edgars Lejnietis dzimis 1889. gadā. Lai gan E. Lejnietis bērnība aizritēja pieticīgos materiālos apstākļos, personīgā neatlaidība un pašdisciplīna kļuva par pamatu viņa turpmākajiem akadēmiskajiem sasniegumiem.

E. Lejnietis izglītības iegūšanas posms aizsākās 1898. gadā Ilģuciema zēnu elementārskolā, kur četru gadu mācību kursu apguva divos gados. Pēc mācībām Pēterā I reālskolā viņš turpināja studijas Maskavas Universitātes Matemātikas fakultātē. Zīmīgi, ka nepietiekamo latīņu valodas zināšanu dēļ E. Lejnietis sākotnēji tika uzņemts brīvklaušītāja statusā ar nosacījumu viena gada laikā nokārtot valsts eksāmenu šajā priekšmetā. Lai gan mērķis tika sasniegts un akadēmiskais ceļš turpināts, latīņu valoda palika kā viena no vismazāk prioritārajiem priekšmetiem.

E. Lejnietis profesionālā darbībā bija nozīmīga Latvijas augstākās izglītības sistēmas izveidē. Viņa nozīmīgākie nopelni ietver - LU Matemātikas un dabaszinātņu fakultātes pirmā dekāna amata ieņemšana. Mācību līdzekļu kā "Analītiskā ģeometrija", "Augstākā algebra", "Skaitļu teorija" izstrāde un LU Centrālās bibliotēkas dibināšana un stratēģiskā plānošana.

Zinātnieka biogrāfija atklāj daudzšķautņainu personību, kurā zinātniskā pētniecība mijās ar padziļinātu interesi par mākslu un tehnikas progresu. E. Lejnietis dēla atmiņas atspoguļo viņu kā fiziski spēcīgu un raksturā nosvērtu cilvēku. E. Lejnietis dzīvesgājums kalpo par apliecinājumu tam, ka augsta līmeņa zinātniskā darbība neizslēdz emocionālo inteligenci un spēju realizēties dažādās sociālajās un radošajās lomās.

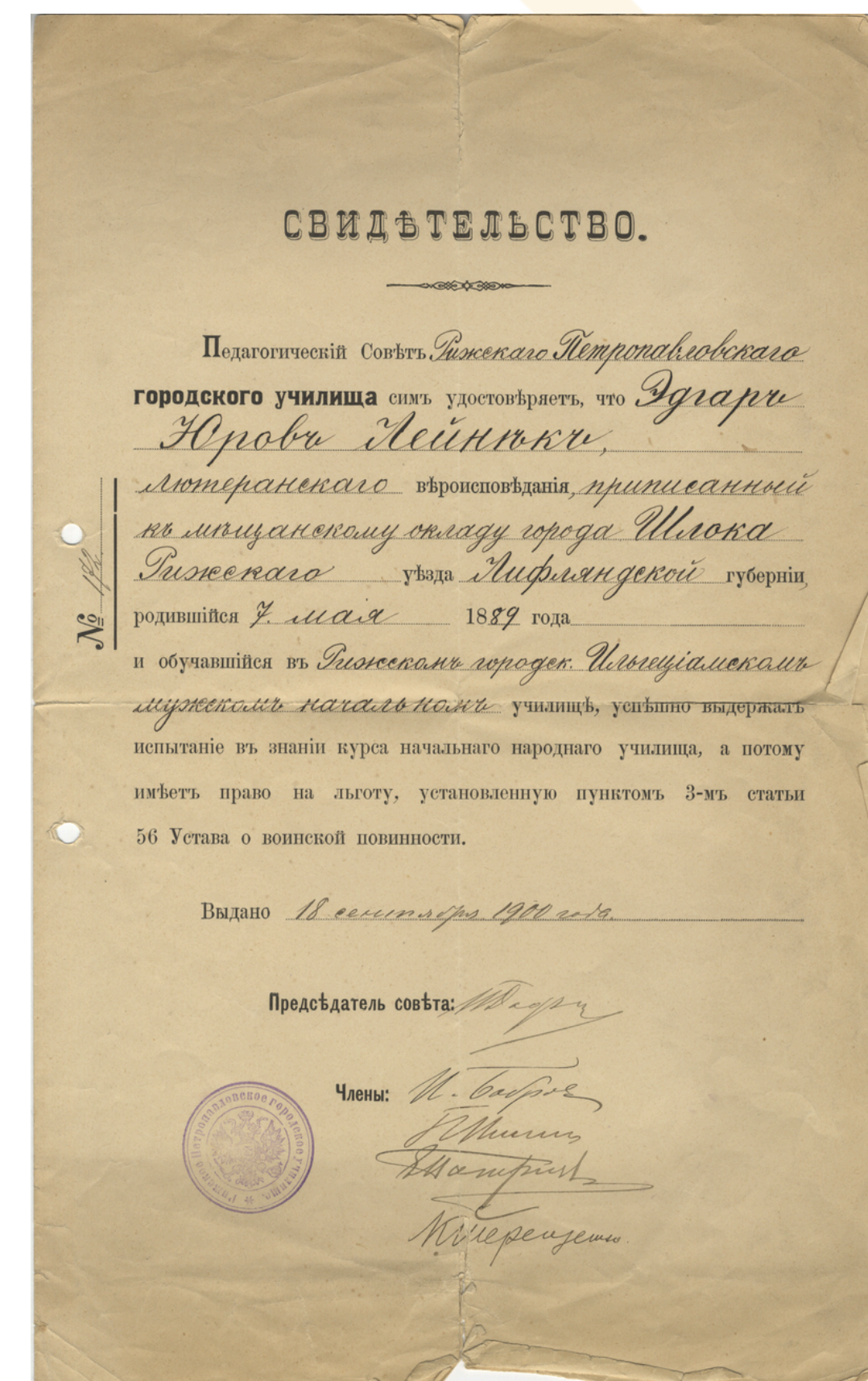

Edgars Lejnietis ar ģimeni. No kreisās puses E. Lejnietis dzīvesbiedre Ludmila, jaunākā meita Margrieta, dēls Ilgvars un E. Lejnietis. Aizmugurē stāv vecākā meita Irēne.
LU Muzeja krājums

Edgars Lejnietis (1889 - 1937).
LU Muzeja krājums

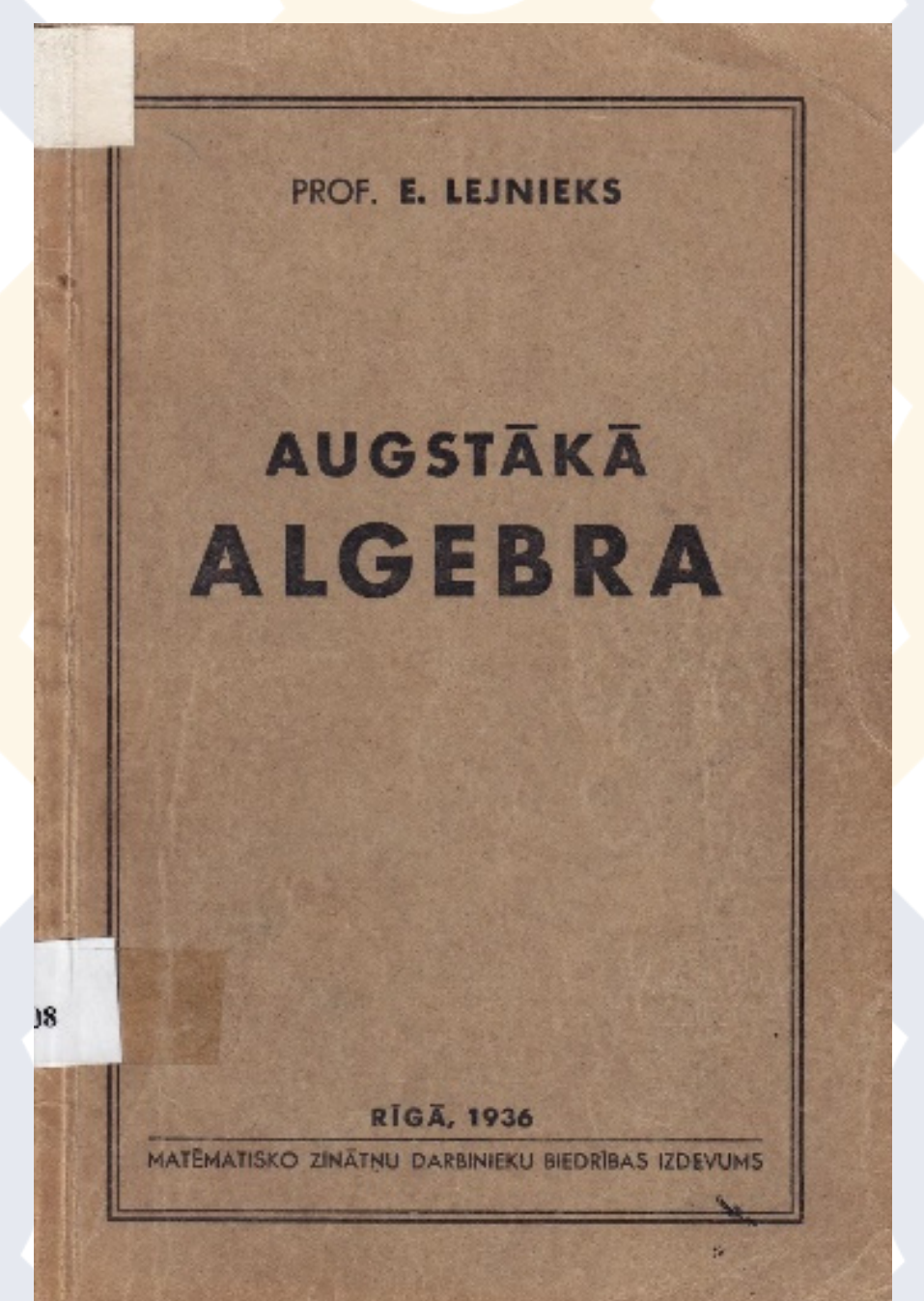

Vairāk par
Edgaru Lejnietis:

Edgaru Lejnietis Rīgas Pēterā I reālskolas izsniegtā apliecība par sekmīgi nokārtotiem eksāmeņiem Rīgas pilsētas Ilģuciema zēnu elementārskolā.
LU Muzeja krājums

Pilnais raksts:
NEAIZMIRSTAMĀS BIOGRĀFIJAS.
Matemātiķis ar mākslinieka
dvēseli – Edgars Lejnietis

Edgara Lejnietis sastādītā mācību grāmata (1936).
LU bibliotēka